

Влияние на музикалните риалити формати в България за реализацията на певческия талант

Навлизането на музикалните риалити формати у нас постепенно налага тенденцията телевизионните сценарии да се развиват около таланта на певците и израстването им в рамките на даденото предаване. Личните мои наблюдения върху риалити форматите се базират най-вече на моето участие в един от тези формати и възможността за проследяване на това, което се случва с участниците след края на предаванията.

Като цяло, риалити форматите у нас не водят до откритието на нови изпълнители, които да започнат сериозна кариера. Нещо повече, за България, може да се каже, че почти всички участници излизат много силно, но за кратко под светлините на прожекторите. Те наистина са популяризирани като бъдещите звезди на музикалната сцена у нас, но за времето, през което се излъчва дадения риалити формат. След приключването на шоуто обаче, много голяма част от тях нямат възможност да реализират певческия си талант. Изпълнителите имат нужда от помощта и подкрепата на своите продуценти, които в общия случай не се интересуват от тяхното развитие след края на формата.

У нас, от 2006 г. започва излъчването на различни телевизионни риалити формати, като - „Стар Академи“, „Мюзик Айдъл“, „Пей с мен“, „Екс Фактор България“, „Гласът на България“, които се реализират по изцяло международни стандарти. По принцип това е удобен и сравнително лесен начин за продуцентите в България, тъй като спестява доста усилия и средства. От друга страна, обаче това се явява и сериозна трудност, тъй като се заимства и „копира“ модел, който не е ясно дали е реално приложим и приспособим за публиката в България и за аудиторията ни като цяло.

Много често на финала на музикалното риалити се оказва, че най-важното качество на участника е не дали пее добре, а дали е потенциална звезда, нещо, което също може да постави под въпрос професионалната му музикална кариера след края на формата. Изключително предизвикателство е преекспонирането на участниците в медийното пространство и в социалните мрежи, което в крайна сметка много лесно може да доведе до загуба на интерес и бързо насищане на публиката. За съжаление, доста често продуцентите се водят по външната страна и визията на участниците. Сериозен се явява и

проблемът, свързан с отношенията „продуцент-изпълнител“, тъй като много често развитието на таланта е оцетено в полза на звукозаписната компания.

Разбира се, наред с всички негативни мнения телевизионните риалити формати са добра възможност за кариерен старт и музикално развитие, за проверка къде точно се намираш и дали имаш психиката и желанието да се изграждаш като самостоятелен изпълнител, а не имитатор. Младите хора трябва да се явяват на тези състезания не на всяка цена и да не вярват на всички илюзии, които им създават медиите и менторите. Важно е получаването на опит на голямата сцена по време на концертите. Тези програми могат да послужат като трамплин за младите таланти, но е важно и самите изпълнители да са активни, да продължават да работят и да търсят начин за изява, да отстояват своето виждане в областта на музикалното изкуство, за да се възползват реално от успеха, който имат по време на участието си. Много от талантите след предаванията имат повече възможности да се занимават с това, за което мечтаят, ако знаят как да се възползват от получения опит при изявите си пред огромната телевизионна аудитория. Ако изпълнителят е упорит и не се отказва, работи и добива увереност, състезанията могат да водят до бъдещи изяви, безценни познания и възможности наистина някой да ги забележи извън формата на риалити шоуто. Не трябва да се забравя и фактът, че у нас шоубизнеса е в по-малък мащаб и музикалните формати все пак са някакъв вариант хората и продуцентските компании (дори и малко) да забележат този, който има потенциал. Телевизионните риалити формати имат своите правила, но за една добра музикална кариера те са недостатъчни. Талантите трябва да знаят, че музиката е изкуство и изисква непрекъснато усъвършенстване и изучаване правилата на това изкуство, за да се достигне до истинското майсторство.

У нас в историята на музикалните риалити формати са преминали десетки наистина талантлив изпълнители. До края на предаванията и самия им финал успяват да се изкачат малка част от тях, но публиката помни не повече от двама. Случаите с родни звезди, които след музикалните състезания имат и успешна професионална реализация на сцената са много малко – тези, които записват нови музикални продукти, правят и издават своя авторска музика, имат медийни изяви, участват в концерти. И все пак музикалните риалити формати са възможност за талантливите изпълнители да се сдобият с ценен опит и да получат старт за своето бъдещо развитие. Те обаче носят в себе си и сериозен риск от

преекспониране, чрез медийното представяне, както и създават илюзията, че всеки един изпълнител (и по време на предаването и след него) е новата звезда на българската популярна сцена. Нормално е всеки телевизионен ефир да бъде изключителна притегателна сила за търсещите изява изпълнители, тъй като носи моментална известност. Именно тук се крие и начина, по който трябва да се търси баланс – между наложените модерни модели на подражание и нашите български традиции, между чуждите риалити формати по света и тяхната адаптация на българската сцена, между естетиката на истинското изкуство, което носи наслада на публиката и екстравагантния кич, завладяващ съвременните поколения. Не на последно място е много важно българските опитни вокални педагози, творци, известни изпълнители, редактори и продуценти да работят заедно в една обща кауза – изграждането не само на популярни музикални звезди, но и на личности, които да носят както сериозни приходи за музикалната индустрия, така и гордост, слава и респект за страната си.

Владимир Димов
преподавател по поп и джаз пеене в катедра „Поп и джаз изкуство“ към ВФ на
НМА “Проф. Панчо Владигеров“